

Instructies voor de veiligheid op de werkvloer voor werknemers dienstencheques gedurende de “coronamaatregelen”.

Achtergrond

Nu de economie zich stilaan terug op gang trekt en zowel de vraag naar en het aanbod van huishoudhulp terug beginnen te evolueren in de richting van het normale niveau blijven de veiligheidsvoorschriften uitermate belangrijk.

Deze richtlijn werd opgesteld zodat de erkende ondernemingen een duidelijke instructie voorhanden hebben bij het nemen van maatregelen naast de algemeen geldende veiligheidsvoorschriften. We houden hierbij niet alleen rekening met de veiligheid van de werknemer, maar ook die van de gebruiker en de gehele bevolking, zoals vooropgesteld door de Nationale Veiligheidsraad. We houden hierbij ook rekening met de richtlijnen opgesteld door het agentschap Zorg en Gezondheid.

Volgende maatregelen moeten in acht genomen worden door de dienstencheque-ondernemingen, werknemers en gebruikers bij het uitoefenen van de activiteiten.

Instructies voor de dienstencheque-onderneming

1. De dienstencheque-onderneming heeft de plicht **om de werknemers en de gebruikers grondig te informeren** en toe te zien dat deze set van instructies ook worden **opgevolgd**. De dienstencheque-onderneming maakt de instructies begrijpelijk voor iedereen. Zowel de gebruikers als de werknemers moeten de onderneming steeds kunnen contacteren tijdens de werktijden voor het bezorgen van **feedback**.
2. De werknemers krijgen hiertoe ook de nodige **vorming**, deze vorming moet op een veilige manier georganiseerd worden. De vorming moet verder gaan dan een loutere opsomming van de maatregelen. Bijzondere aandacht moet gaan naar het correct gebruik van de beschermingsmiddelen zoals handschoenen en mondmaskers, de correcte procedures voor het garanderen van de hygiëne en de rechten en plichten van de werknemer. Een goede vorming vereist ook een regelmatige opvolging van de onderneming op een goed begrip van de instructies en herhaling en bijsturing waar nodig. De onderneming is vrij om de wijze van opleiding te kiezen voor zover de vermelde doelstellingen worden gerealiseerd.
3. Een aangeraden werkinstrument is **een checklist** die de huishoudhulp kan raadplegen voor elke poetsbeurt, dit dient als geheugensteuntje voor de belangrijkste maatregelen, dit vervangt de opleiding echter niet.
4. De dienstencheque-onderneming voorziet de werknemer van voldoende **materiaal** om hygiënisch en veilig te kunnen werken, namelijk:
 - papieren zakdoekjes;
 - papieren handdoekjes;
 - handschoenen die worden vervangen na iedere nieuwe klant;
 - ontsmettingsgel;
 - geschikte mondmaskers worden voorzien voor werknemers die werken waar de 1,5m afstand niet gerespecteerd kan worden of die het openbaar vervoer nemen.
5. De dienstencheque-onderneming neemt regelmatig contact op met de werknemers om het werk te bespreken en om na te gaan of de werknemer het werk heeft kunnen uitoefenen op een veilige manier. Elke onderneming stelt ook een **nummer** ter beschikking dat bereikbaar is voor werknemers die zich niet veilig voelen of vragen hebben.
6. De dienstencheque-onderneming wijst de gebruiker op zijn verplichting om de werknemer of werkgever vóór aanvang van de prestatie op de hoogte te brengen van **risicofactoren** zoals een (mogelijke) besmetting met het coronavirus.

7. Zieke werknemers of werknemers die **symptomen** vertonen van covid-19 gaan niet werken.
8. Werknemers mogen onder geen enkel beding werken bij een besmet persoon of bij een persoon die symptomen van Corona heeft: milde tot ernstige luchtwegaandoeningen met koorts, hoesten of ademhalingsmoeilijkheden. De evaluatie van de gezondheidstoestand van de gebruiker gebeurt niet door de werknemer maar deze kan wel contact opnemen met de werkgever als hij of zij vragen heeft over zijn of haar veiligheid tijdens het werken.
9. Inzake het gebruik van het voertuig en positionering bij **mindermobielvervoer** wordt de sociale afstand van minimum 1,5 meter gerespecteerd. Dit kan door maximaal de helft van de normale capaciteit van het voertuig aan cliënten, gelijktijdig te vervoeren. De gebruikers worden in het voertuig gepositioneerd op een manier waarbij een maximale afstand wordt gecreëerd tussen de gebruikers onderling.

Rolstoelgebruikers worden, met respect voor de veiligheidsmaatregelen, maximaal verspreid in het voertuig geplaatst. De gebruikers en de chauffeur dragen een mondneusmasker en wassen altijd de handen voor vertrek.

Na elk vervoer wordt het interieur van het voertuig gereinigd met water met toevoeging van detergent en/of ontsmettingsmiddel. Het dragen van beschermingshandschoenen is hierbij noodzakelijk.

10. Bij **niet naleven** van de instructies door gebruikers of werknemers neemt de dienstencheque-onderneming snel de adequate maatregelen.

Instructies voor de werknemer

1. Werknemers kunnen uiteraard tijdens de werktijden steeds **contact** opnemen met de dienstencheque-onderneming ingeval van twijfel over de werkplek, bezorgdheid omwille van (oudere) gebruikers, De onderneming stelt hiervoor ook een nummer ter beschikking.
2. Het werk moet altijd op een **veilige manier** kunnen worden georganiseerd. Als de werknemer zich onveilig voelt omdat de voorziene maatregelen niet gerespecteerd (kunnen) worden door de gebruiker heeft hij het recht om de werkplek te verlaten. De werknemer informeert dan onmiddellijk de dienstencheque-onderneming en deze neemt de gepaste maatregelen ten aanzien van de gebruiker.
3. Werknemers die zich plots of kort voor de uitvoering van hun taak **ziek voelen**, melden dit aan de dienstencheque-onderneming en de gebruiker volgens de interne procedures. Indien een dokter een risico op besmetting van covid-19 constateert wordt de werkgever onmiddellijk ingelicht en informeert deze de gebruikers op de wijze die past binnen de regels van de privacy.
4. Werknemers die **symptomen** vertonen van covid-19 dienen de medische richtlijnen strikt op te volgen.
5. Het werk bij de gebruiker moet op een veilige manier kunnen gebeuren en de werknemer past zeker zijn gedrag aan om het risico op besmetting te minimaliseren:
 - Bij de begroeting van de klant en bij het poetsen worden de regels van '**social distancing**' in acht genomen. Indien de woning het toelaat bevindt de gebruiker zich in een afzonderlijke ruimte tijdens het werk. Indien dat niet mogelijk is wordt de maximaal haalbare afstand gerespecteerd. Indien een afstand van minimaal 1,5 meter niet haalbaar is kan niet gewerkt worden.
 - Er wordt bijzondere aandacht besteed aan het wassen van de handen.
 - Er wordt maximaal gewerkt met **handschoenen**, deze worden vervangen na elke poetsbeurt. De werknemer wast daarnaast de handen grondig en regelmatig met water en zeep. Dit wil zeggen minstens voor en na het werk. De werknemer gebruikt papieren wegwerphanddoekjes of een schone

handdoek om de handen te drogen. Papieren wegwerpdoekjes worden in een afgesloten vuilzak gegooid.

- Als eerste taak worden de belangrijkste **aanraakpunten**: deurklinken, lichtsakelaars, telefoons, oppervlakken zoals een tafel, het aanrecht, de afstandsbediening, en in het sanitair (zeker spoelknop, handsteun, kraan, ...) **grondig gereinigd**. De werknemer herhaalt deze taak bij het beëindigen van het werk.
6. Bij verplaatsingen met het **openbaar vervoer** wordt maximaal aan social distancing gedaan en steeds een mondkap gedragen. Ondernemingen moeten hun werknemers die met het openbaar vervoer naar de gebruikers gaan, de richtlijn geven om zoveel mogelijk buiten de spitsuren te reizen. In samenspraak met de huishoudhulp en klanten kan de dienstencheque-onderneming overwegen de werkuren aan te passen; ook al omwille van de verzekering moet de dienstencheque-onderneming hiervan steeds voorafgaandelijk op de hoogte gesteld worden.
 7. De werknemer heeft steeds voldoende **papieren zakdoekjes** bij zich. Bij snuiten, niezen en hoesten bedekt de werknemer de neus en mond met een papieren zakdoek. De werknemer gooit de zakdoek nadien in een afsluitbare vuilnisbak en past handhygiëne toe.

Instructies voor de gebruiker

1. De gebruiker organiseert mede een veilige werkplek als volgt:
 - Bij het poetsen **vermijdt de gebruiker contact** met de werknemer. Indien de woning het toelaat bevindt de gebruiker zich in een afzonderlijke ruimte tijdens het werk. Indien dat niet mogelijk is wordt de maximaal haalbare afstand gerespecteerd. Indien een afstand van minimaal 1,5 meter kan niet gepoetst worden.
 - De gebruiker plant niet-essentiële bezoeken buiten de poetsuren.
 - De gebruiker voorziet een mogelijkheid om de handen te wassen, een propere handdoek of keukenrol, vloeibare zeep en uiteraard alle poetsmateriaal en producten.
 - De gebruiker zorgt dat de werkplek – daar waar mogelijk, doch maximaal - zeer **goed verlucht** wordt, best ook vooraleer de werknemer aankomt. Indien er mechanische ventilatie voorzien is, wordt deze maximaal gebruikt.
 - De dienstencheques worden op voorhand klaargelegd om persoonlijk contact te vermijden. Het is in dat kader aan te bevelen om van elektronische dienstencheques gebruik te maken.
2. De gebruiker neemt **contact** op met de onderneming als hij denkt dat het werk moeilijk op een veilige manier kan worden uitgevoerd.
3. Een werknemer mag onder geen enkel beding werken bij een besmet persoon of bij een persoon die symptomen van Corona heeft: milde tot ernstige luchtwegaandoeningen met koorts, hoesten of ademhalingsmoeilijkheden. De gebruiker **informeert** de dienstencheque-onderneming zo snel mogelijk indien een dergelijke situatie zich voordoet. De gebruiker kan **aansprakelijk** gesteld worden voor de gevolgen hiervan indien hij dit niet onmiddellijk doet.
4. Indien de melding minder dan 48 u vóór de geplande dienstencheque-activiteit plaatsvindt gelden de **contractuele afspraken** tussen de dienstencheque-onderneming en de gebruiker.